

»ISKRA«

ROK XXVIII

Poniedziałek 2 sierpnia 1937 r.

Nr. 210

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa
uiszczona gotówkąPrzebieg miesięczny z odnośnikiem do
domu i przesyłką pocztową
2.50

Przed decydującymi walkami w Chinach

Japończycy napadli na żołnierzy francuskich

POWSZECHNA SŁUŻBA WOJSKOWA W CHINACH

SZANGHAJ, 1.8. Rząd nankiński wprowadził w drodze telegraficznej oświadczenia wystosowanego do wszystkich rządów prowincjonalnych powszechny obowiązek służby wojskowej w Chinach. Zarządzenie to, uchwalone w r. ub., będzie wprowadzone w życie obecnie i powołany obowiązek służby wojskowej będzie stanowił podstawę obrony narodowej i nie będzie ulegał dalszemu odroczeniu.

32,305 zdolnych do służby wojskowej młodych ludzi w Nankinie, powołano pod broń na zasadzie powszechnego obowiązku służby wojskowej 26,543 młodych ludzi w wieku od 20 do 25 lat.

TWARDE WARUNKI JAPONII

SZANGHAJ, 1.8. Naczelne dowództwo wojsk japońskich w Chinach północnych komunikuje, że działania wojenne w obszarze Tien Tsinu i Tung-Czao zostaną ukończone dziś wieczorem. Chińczycy oczekują natarcia Japończyków w kierunku Paoting-Fu, lecz dotychczas decyzja dowództwa japońskiego nie jest znana.

Wedle kół japońskich dalsze działania wojenne są uzależnione od napływu wojsk nankińskich do prowincji Hopei. Stanowisko japońskie ma być bardziej nieprzejednane z powodu nagłej klęski 29 armii chińskiej.

Warunki japońskie, na podstawie których Japończycy godzą się na pokojowe załatwienie konfliktu, mają zawierać żądanie całkowitej demilitaryzacji prowincji Hopei i sprawowania służby bezpieczeństwa przez policję uzbrojoną jedynie w karabiny ręczne.

CUDZOZIEMCY W PEKINIE ZABARYKADOWALI SIĘ

PEKIN, 1.8. Ulice Pekinu przybrały normalny wygląd, lecz wśród ludności krążyła alarmująca pogłoski. Nowo utworzony „komitet utrzymania pokoju” obejmujący urzędowanie z dniem 1 sierpnia. B. mer Tien Tsinu i dowódca 38 dywizji chińskiej gen. Czang-Tsu-Czung obecnie przewodniczą rady politycznej prowincji Hopei i Czahar oraz stanowisko mera Pekinu. W łonie rady mają nastąpić gruntowne zmiany personalne.

Dr. INGSTER

Spec. chorób nerwowych

powrócił

O wejście do Ligi

UNION — HCP 2:1.
GRYF — POLONIA 1:0.
REWERA — RESOVIA 3:3
BRYGADA — PODGÓRZE 5:2.

Redukcje w cegielni

ZIELIŃSKIEGO W ZAGÓRZU

W cegielni Zielińskiego w Zagórzu wszyscy zatrudnieni tam robotnicy otrzyskali w ub. sobotę wypowiedzenie. Właściciel cegielni, Zieliński, uzasadniając wobec robotników wypowiedzenie brakiem zamówień na cegłę, co zmusiło go do umieruchomienia cegielni.

Cegielnia Zielińskiego zatrudniała ostatnio 60 robotników.

Cudzoziemcy zabarykadowali się w dzielnicy dyplomatycznej. Wszelka komunikacja pomiędzy tą dzielnicą a miastem jest przerwana. Uniwersytet amerykański na przedmieściu Yen-Czing — jest odcięty od Pekinu.

Poważne siły japońskie zostały skoncentrowane w obszarze m. Wang-Ping. Część wojsk japońskich przekroczyła rzekę Yung-Ting-Ho. Podczas walk ze zbuntowaną policją chińską w Tung-Czao padło kilku oficerów japońskich, do Tung-Czao wysłano posiłki japońskie.

Dowódca 29 armii gen. Sung-Cze-Yuan oświadczył, że ponieważ wojna jest ogólnonarodowa, to będzie wykonywał rozkazy rządu nankińskiego.

PARYŻ, 1.8. Zakaz przejścia przez most międzynarodowy spowodował napad wojsk japońskich na oddział francuski, znajdujący się na stacji w składzie trzech Francuzów i trzech Amerykanów. Japończycy rozbili tych żołnierzy i usiłowali im zawiązać oczy.

Kilku żołnierzy francuskich wyniosło się z rak Japończyków i zabarykadowało się w jednej z sal dworca. Podczas strzelaniny został ranny sierżant i sze-

regowicz, którym udzielono pomocy dopiero po upływie 6 godzin.

Pomimo protestów, Japończycy zatrzymali broń i ekwipunek oddziału francuskiego. Władze koncesji francuskiej w Tien Tsinie zawiadomiły o powyższym starciu ambasadę francuską.

Poza tym Japończycy nie przepuścili francuskich samochodów z żywnością, które jechały z koncesji do arsenału francuskiego, przecinając zarazem na moście międzynarodowym komunikację pomiędzy oddziałami francuskimi, stacjonowanymi w arsenałach i oddziałami, przebywającymi na terenie koncesji.

Władze japońskie oświadczyły, że zostały sprowokowane odmową pozwolenia na przejście przez terytorium koncesji.

Korpus konsularny i dowódcy zagranicznych oddziałów w Tien Tsinie zwrócili się do władz francuskich o zapewnienie neutralności mostu międzynarodowego i działalności cudzoziemskiej.

Naczelne dowództwo japońskie przyznało konsułowi francuskiemu, że będzie przestrzegało neutralności mostu.

Wojska japońskie po klęsce Chińczyków obsadzili prawy brzeg rzeki Heiho a wojska francuskie lewy.

1000 jeńców wzięli powstańcy

Zwycięska ofensywa w Hiszpanii

SARAGOSSA, 1.8. Po zdobyciu miejscowości Terriente, cały maszyn górski Montes Ibernes znalazł się w ręku wojsk narodowych.

W piątek oddziały narodowe rozpoczęły natarcie na szczyt góry Santa Ana i zajęły, nie napotykając niemal na opór przeciwnika, miejscowość Moscar-

Jednocześnie na stokach góry Santa Ana na oddziały powstańcze natręły na opór oddziałów rządowych, które okopały się.

Po natarciu piechoty powstańczej, popartym przez samoloty, oddziały rządowe były zmuszone do wycofania się.

Wojska gen. Franco przekroczyły wczoraj w kilku miejscach granicę pomiędzy prowincjami Teruel a Cuenca. Piechota zajęła miejscowość Val de Cuena, ewakuowaną w nocy przez wojska rządowe i kontynuuje pościg w kierunku południowym.

Inny oddział, który wyruszył z Terriente, zajął m. oTril, nie napotykając przeciwnika. Miejscowość ta stanowiła dotychczas węzeł komunikacyjny. Za tą miejscowością wojska gen. Franco natręły się na wojska rządowe, które zostały zmuszone do ucieczki. Następnie powstańcy zajęli szereg miejscowości, znajdujące się granicą prowincji Teruel i Cuenca. Wojska rządowe straciły wielu jeńców.

Dzień wczorajszy przyniósł powstańcom wielki sukces. W niektórych miejscowościach powstańcy posunęli się na przód o 40 km. w ciągu jednego dnia. Zdobyto 6 miejscowości i szereg ważnych stanowisk. W ciągu dnia wczorajszego powstańcy wzięli do niewoli około 1000 jeńców.

Program Zjazdu Legionistów

8 bm. w Krakowie

Zarząd okręgowy Związku Legionistów polskich w Krakowie ustalił w porozumieniu z komendą naczelną następujący program szczegółowy tegorocznego 14 ogólnego zjazdu Legionistów Polskich w Krakowie.

W niedzielę 8 bm. o godz. 8 rano na Błoniach Krakowskich w pobliżu ołtarza polewego na wyznaczonych miejscach ustawia się wszystkie kolumny pułkowe Związku Legionistów Polskich z komendantami kół na czele. Przed formacjami pułkowymi zajmą miejsca komenda naczelną, prezisi okręgów i pierwsza kompania kadrowa.

O godz. 8.40 przybędzie na Błonia Marszałek Polski Edward Śmigły - Rydz. Po odebraniu raportu od komendanta naczelnego Zw. Legionistów Polskich, Marszałek Śmigły-Rydz dokona przeglądu kół pułkowych Związku Legionistów.

O godz. 9 rozpocznie się msza św. polewa. Po nabożeństwie Marszałek Śmigły-Rydz wygłosi przemówienie z trybuny na Błoniach.

Następnie przy Oleandrach odbędzie się defilada kół pułkowych Związku Legionistów przed Marszałkiem Śmigłym - Rydzem, po czym bezpośrednio zwarte kolumny legionowe udadzą się pochodem przez miasto na Wawel celem złożenia hołdu Komendantowi, defilując przed kryptą.

W krypcie pod Wieżą Srebrnymi Dzwonów złożą Marszałek Śmigły - Rydz wieńiec w imieniu Związku Legionistów i składają będą wieńce poszczególne kolumny pułkowe.

O godz. 15 uczestnicy zjazdu zgromadzą się pod Oleandrami, skład w formacjach pułkowych udadzą się marszem na kopiec na Sowińcu. Po powrocie do miasta uczestnicy zjazdu zwiedzą muzeum urn, składanych na kopcu znajdującym się w Rabuszu.

Sukcesy naszych lekkoatletek

w Berlinie

W Berlinie odbyły się wielkie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne z udziałem 55 zawodniczek zagranicznych: Szwedów, Polaków, Francuzów, Norwęgów i Węgerek.

Na zawodach tych uzyskano szereg doskonałych wyników: Południowa Afrykanka Burke Barbara startująca w barwach Anglii w biegu na 80 m ustaliła rekord świata czasem 11.6.

W biegu na 100 m Niemiec Hornberger uzyskała czas 10.6, Polak Zasłona zajęła piąte miejsce.

W rzucie młotem mistrz olimpijski Heim uzyskał 55.67.

W biegu na 3000 m Schamburg — Niemcy zajęli pierwsze miejsce czasem 8.29, 2) Szwed Hagelind, 3) Syring.

W skoku w dal Niemiec Long, wicemistrz olimpijski uzyskał 7.90 m.

Rzut dyskiem pań wygrała Wajsówna 41.29 przed Niemką Hageman 38.57.

100 mtr. pań przyniosło zwycięstwo Walasiewiczównie 11.9, w przedbiegu 11.6. Również skok w dal dał zwycięstwo Walasiewiczównie wynikiem 5.79.

Bieg na 1000 wygrał Francuz Goux w czasie 2.27.8. Gasowski zajął ósme miejsce.

Sensacyjny list premiera Anglii DO MUSSOLINIEGO

RZYM, 1.8. List odebrany Chamberlaina zaadresowany do Mussoliniego — nadeszedł już do Rzymu w drodze dyplomatycznej. Mussolini zapoznał się już z tekstem listu. Sfery oficjalne zachowują w największym sekrecie treść listu, lecz podkreślają zazwyczaj, że osoba bista interwencja premiera Wielkiej Brytanii w stosunku włosko-angielskie, stanowi wydarzenie pierwszorzędnej wagi.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Międzyokręgowe zawody lekkoatletyczne
Śląsk — Pomorze i Chorzów — Zagłębie w Czeladzi

Wczoraj na stadionie miejskim w Czeladzi, pod protektoratem pp. starosty B-xy, dyr. Przedpolskiego i burmistrza Brudnickiego został rozegrany międzyokręgowy mecz lekkoatletyczny Śląsk — Pomorze oraz rewanżowe spotkanie pań Zagłębie — Chorzów.

Śląsk wystąpił do powyższych zawodów w osłabionym składzie, bez Hartlika, Szmajdra, Stokłoskiego i kilku innych, pomimo tego osłabienia mecz zakończył się wygraną Śląska w stosunku 71:69.

W ramach tego meczu odbyło się rewanżowe spotkanie lekkoatletyczne pań Zagłębie — Chorzów. W powyższym meczu rozegrano 4 konkurencje, gdyż zawodniczki zagłębiowskie nie stawiały się na starcie, wobec takiej ignorancji Zagłębie reprezentowały zawodniczki czeladzkie, które wygrały mecz 23:19.

Wyniki poszczególnych konkurencji są następujące:

PANIE:

60 m.: Jarocka (C) 8.8, 2) Gniłkówna (Ch) 8; Danielówna (C);

100 m.: Jarocka (C) 14.1, 2) Gniłkówna (Ch) 14.3, 3) Tońska (C);

4x100: 1) Czeladź 57.4, 2) Chorzów; dysk: Żyłkówna (Ch) 26.15, 2) Statkówna (Ch) 23.79, 3) Kubiśianka (C) 23.05. Poza konkursem Cejzlikówna uzyskała 38.02.

PANOWIE:

100 m.: Dunecki (P) 11, 2) Balcerowski (P), 3) Dyka (Śl.), 4) Wala (Śl.);

400 m.: Krawczyk (Śl) 53, 2) Miozga (Śl) 63.6, 3) Kocoń (P), 4) Neugebauer (P);

1500 m.: Skollik (Śl) 4.15, 2) Drogołupiec (P) 4.17, 3) Kulej (Śl.), 4) Kolceman (P);

5000 m.: Kalenda (Śl) 16.18, 2) Drogołupiec (P) 16.25, 3) Szymiński (P);

4x10: 1) Pomorze 45 sek., (Kocoń, Kaszubowski, Balcerowski, Dunecki), 2) Śląsk 45.1, (Wala, Farny, Krawczyk, Dyka);

110 m. przez płotki: Kaszubowski (P) 16.4, 2) Dyka (Śl) 16.6, 3) Dunecki (P);

skok w dal: Farny (Śl) 6.60, 2) Kaszubowski (P) 6.59, 3) Chmiel (Śl) 6.50, 4) Dunecki (P) 6.21;

w zwyz: Kalinowska (P) 79 cm, 2) Mokraci (P) 179, 3) Chmiel (Śl) 170;

tyczka: Klemczak (P) 3.80, 2) Mucha (Śl) 3.70, 3) Kalinowski (P) 3.40;

kula: Praski (Śl) 14.28, 2) Kocot 12.58, 3) Drzyński (P) 12.54;

dysk: Praski (Śl) 44.45 nowy rekord Śląski, 2) Kaszubowski (P) 39.20; 3) Farny (Śl) 38.52;

oszczep: Mikrut Wł. (P) 56.28, 2) Mikrut Fr. (P) 53.16, 3) Dyka (Śl) 54.42;

miot: Kocot (Śl) 43.90, 2) Węglarczyk (Śl) 43.58, 3) Więkowski (P) 41.46;

4x400: 1) Śląsk w czasie 3.36,2, w składzie Miozga, Wala, Krawczyk, Skollik, 2) Pomorze w czasie 3.47.6.

Organizacja zawodów b. dobra, stanęła w zupełności na wysokości zadania. Publiczności dużo.

Team Unia-Sosnowiec--Dąb 1:1 (1:0)

Fuzja Unii z Sosnowcem na dobrej drodze

Wczoraj na stadionie Unii w Sosnowcu został rozegrany towarzyski mecz piłkarski między ligowym Dębem i Unią, która została zastąpiona czterema graczami TS Sosnowca (Droźniak, Marzec, Zajac i Wandrasz). Mecz zakończył się wynikiem remisowym 1:1 (1:0). Bramki zdobyli: Nowak z karnego wyrównał po przerwie Koszecki, Sędziował p. Wosiński b. dobrze.

Pod koniec pierwszej połowy gry Dąbko w zderzeniu z Droźniakiem uległ kontuzji i nie brał udziału w dalszej grze, to też Dąb skończył grę w 10-kę.

Atak teamu grający w nowej konstelacji nie mógł się zgrać od pierwszego razu, to też był najsłabszą częścią drużyny. Niewątpliwie jednak po kilku meczach braki zostaną usunięte i nastąpi harmonijna współpraca, tym bardziej, że wszyscy gracze rozporządzają dość dużą wiedzą techniczną.

W przedmeczku KS Strzelecki pokonał Unię II 6:1 (2:1).

Od dłuższego czasu krążyły pogłoski, że oboje kluby STS Unia i TS Sosnowiec mają się połączyć, aby na terenie Sosnowca stworzyć jeden silny klub.

W sobotę wieczorem odbyło się zebranie zarządów obu zainteresowanych klubów, na którym między innymi postanowiono, że nowy klub będzie nosił nazwę „STS” (Sosnowiecki Tow. Sportowe), oraz została wybrana delegacja, która w dniu dzisiejszym uda się na zebranie okręgu z zapytaniem, czy przez przyjęcie nowej nazwy klub Unia nie spadnie do niższej klasy. Wrazie pozytywne go załatwienia sprawy, zostanie wybrany nowy zarząd nowopowstałego klubu, w skład którego wejdą działacze obu z fuzjowanych klubów.

W razie zrealizowania powyższej sprawy boisko TS Sosnowca uległoby likwidacji.

Niewątpliwie zarząd podokręgu w porozumieniu dla dobra sportu pójdzie zainteresowanym klubom na rękę.

PROGRAM RADIOWY

AGRICANICZNY CHÓR PRZED POLSKIM MIKROFONEM

Muzyczna kultura choralna, przez jakiś czas zaniedbywana, wysuwa się ostatnio na coraz poważniejsze miejsce. Wszystkie kraje, także i Polska starają się podnieść jak najwyżej sztukę choralnego śpiewu. To też Polskie Radio usiłuje te tendencje popierać, zapraszając przed mikrofonem nie tylko chóry polskie, lecz także zagraniczne. Zapoznanie się bowiem z zespołami obcymi, wzajemna wymiana artystyczna dać może rezultaty bardzo korzystne. W poniedziałek dnia 2 sierpnia o godz. 17.00 studia radiowe głosić będzie chór estoński T-wa „Estonia” z Tallina, który odśpiewa szereg pieśni pod dyr. Venera Naprapa.

SOLISTKI PRZED MIKROFONEM

Dwie dobrze zane radiosłuchaczom artystki wystąpią przed mikrofonem Polskiego Radia 7 poniedziałek dnia 2 sierpnia. O godz. 16.15 będzie śpiewała koncertowna Bronisława Ney drobne utwory Glucka, Mozarta, Paganiniego i innych. Pieśni rumuńskie i kompozycje polskie Różyckiego, Kasserna i A; Sottysa odśpiewa wieczorem śpiewaczka Maria Dobrowolska-Gruszczyńska. Recital ten, który rozpocznie się o godz. 22.00 transmitowany będzie przez wszystkie rozgłośnie polskie.

KRONIKA SPORTOWA

FINALY MISTRZOSTW JUNIORÓW

W Będzinie na boisku „Samracji” odbyły się wczoraj rano finały juniorów Zagłębia.

W pierwszym spotkaniu Zagłębie pokonało Solway 2:1 (0:1), a CKS wygrał z Unią 5:1 (2:1).

W czasie meczu, który miał burzliwy przebieg, gracz Unii Radoszewski doznał zwichnięcia kolana i zabrano go do szpitala.

NAPRZÓD (LIPINY) — ZAGŁĘBIE 9:2 (6:0)

W Dąbrowie Naprzód wygrał w wysokim stosunku z mistrzem Zagłębia RKS Zagłębiem 9:2 (6:0).

RUCH — AKS 0:0

Wczoraj po dłuższej przerwie rozpoczęła się znowu piłka ligowa.

Na pierwszy ogień poszedł mecz Ruch — AKS w Wielkich Hajdukach. Mecz wzbudził duże zainteresowanie i zakończył się wynikiem remisowym 0:0.

Na pierwsze miejsce w tabeli wysunął się AKS który posiada tyleż punktów co i Cracovia (po 19) która jednak ma o jedną grę więcej. Ruch dzięki remisowi zajął czwarte miejsce, które dotychczas miała Warta.

JĘDRZEJOWSKA PRZEGRYWA Z MARBLE

Walka finałowa nie przyniosła Jędrzejowskiej spodziewanego ogólnie sukcesu. Nasza mistrzyni przegrała po ostrej walce. Stan sełów brzmiał 6:3, 5:2, 8:6 na korzyść Marble.

TOREBKI

PASKI DAMSKIE oraz wszelkie DROBIAZGI SKÓRZANE — najkorzystniej

w wielkim wyborze u

PIECHOCKIEGO,

SOSNOWIEC DĄBROWA GÓR

Warszawska 8. Sobieskiego 23.

Tel. 630-52. Tel. 682-34

Obstalniki 2665 Reperacje

Własne wytwórnie na miejscu

L. WOLFF

W pogoni za ojcem

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bańuckiego

2;

— Ile kosztuje?

— Trzydzieści złotych, proszę pana.

Barker zaoponował gestem.

— Za drogo dla mnie.

Szef recepcji z zadowoleniem pochylił czoło i stał się jeszcze bardziej uprzejmy. Z długoletniej praktyki doskonale znał kaprysy i rodzaj oszczędności prawdziwie bogatych ludzi.

— W takim razie proponuję szanownemu panu Nr. 237. Pokój bardzo spokojny, okna wychodzą na wewnętrzny ogródek i kosztuje tylko dwadzieścia cztery złote.

Barker skinął głową.

— All right.

— 237! — szepnął portier numerowemu, który spiesząc oddalił się z walizkami.

Barker wypełniał kartę meldunkową. Szef recepcji i portier przypatrywali się uważnie, jak duże i energiczne pismo wypełniało urzędowe rubryki: Daniel Barker, kapitan angielskiej marynarki handlowej, urodzony 2 maja 1892 roku w Tyronnel Hall, hrabstwo Norfolk, Anglia.

— Anglik — z osobiwem zadodoleniem skonstatował szef recepcji, który przestał szanować Amerykanów od czasu, kiedy wbrew jego najgłębszym przekonaniom dopuścili do spadku dolara.

Barker pokrzywił czoło i powiedział:

— Nie znoszę, gdy w hotelu ktoś mieszka obok mnie. Czy nie może pan tak urządzić, by obydwie sąsiednie pokoje nie zostały wynajęte?

— Chętnie spróbuję zastosować się do życzenia szanownego pana ale nape-

wno nie obiecuje. Jeżeli ktoś zażąda pokoju 236, albo 238 — będę musiał oddać.

Na skroniach Barkera żyłki zarysowały się wyraźnie.

— Doskonale — powiedział dźwięczniejszym głosem — w takim razie biorę i te dwa pokoje.

Zwarjował — pomyślał szef recepcji, dyplomatycznie unikając odpowiedzi. Nie spotkał się dotąd z podobnym żądaniem i postanowił zwrócić się do dyrektora o rozstrzygnięcie.

Usta szofera skrzywiły się w lekkim uśmiechu, z którego można było wyczytać jednocześnie i kpiny, i pogardę, i zakłopotanie.

— Oprócz tego potrzebuję pokoju dla szofera. Musi być w pobliżu.

— Służę szanownemu panu. Nr. 275.

Barker odwrócił się; szef recepcji odpowiedział niezwykłego gościa do windy.

ROZDZIAŁ II.

Szofer otworzył walizki i spoglądał wyczekująco na swojego pana stojącego nał oknem. Na dole niewielki czworobok wewnętrznego podwórka so-

stał przerobiony na letnią filię restauracji hotelowej. Na środkowej części, obficie wysypanej żwirami, stało dziewięć stolików, pomalowanych zieloną farbą olejną, a naokoło ogrodowe fotele tego samego koloru, oparte o nie poręczami. Stoliki były oddzielone od siebie jednakowo przystrzyczonymi drzewkami w kadzidłach, szpalery ich wyglądały z góry, jak symetryczna siatka. Na drewnianym pomoście wzdłuż ścian mieściły się łóża pod daszkiem, między słupkami, podtrzymującymi go, stały długie skrzynie z kwiatami i bluszczem.

Nareszcie Barker oderwał się od okna i zdjął płaszcz.

Szofer zapytał przeczornie:

— Może zabrać walizki do sąsiedniego pokoju, panie kapitanie?

— Niech tu zostaną.

— Może rozpakować, panie kapitanie?

— Jeszcze czas. Teraz chcę spać.

Barker usiadł i pograżył się w rozmyśleniach, które, sądząc z jego wyglądu nie należały do mędrzych przyjemnych. Szofer nie poruszył się. Gdy spojrzał ponownie na swojego pana, wesoła zachwalość znikła mu z twarzy.

NA MARGINESIE

SIERPIEŃ

w tradycji ludowej
i kościelnej

„Kiedy sierpień następuje, resztki zboża koszą albo sierpem dożynają i przepiórkę piosną”. W miesiącu tym nie czas jeszcze na odpoczynek: „w sierpniu sierpij, z prac nie cierpij”, „z sierpniem w ręku witaj sierpień”, a że bilans zbiorów bywa różny, w miesiącu tym „wielec uciech, wiele cierpień”.

Małosłoneczy sierpień źle się odbija na ostatnich wrześnieńskich zbiorach: „czego sierpień nie dowarzą, tego wrześnień nie doparzą”. Złe są w sierpniu burze idące od północy: „w sierpniu gdy zagarną strony północnymi, ryb kłeska i co czołga się po ziemi”. Chłodne wieczory i ranki powodują w tym miesiącu mgły, z których można wróżyć pogodę: „w sierpniu mgły na górach — pewne wody, a mgły na dolinach — pewne pogody”.

Na 1 sierpnia — dzień św. Piotra w okowach — już wszędzie jest świeży chleb: „na św. Piotra baba z mowego żyta placek upiekła”. Świętego tego zwie też lud Palikopa: „na św. Piotra Palikopy baba placek piecze i pożywi chłopy”. Przydomke Palikopy nadany został św. Piotrowi w okowach w związku z tym, że w czasie obfitych burz na początku sierpnia pioruny często zapalają zboże w sнопach, skąd przysłów: „na św. Palikopy grom popali sноп” i „do św. Palikopy nie twoje w polu sноп”. Na Mazowszu, jako też i na Rusi, dzień 1 sierpnia jest poświęcony i lud tego dnia świętuje do południa albo też pracuje zbiorowo na polach sąsiedztwa.

W początkach sierpnia trzeba pośpieszyć nie tylko kończyć żniwa, ale o pośpiesznie zbierać sнопы z pół: „na św. Gustaw kopy w polu ustaw” (2 sierpnia), ale „na św. Dominik kopy z pola mig, mig” (4 sierpnia).

Dzień św. Wawrzynca, 10 sierpnia, jest jeszcze w wierzeniach ludowych pozostałością święta, w którym podobie ramy nowy miód i święcono go, stąd: „na św. Wawrzyniec zbieraj od pszczoł żyzniwie” (poderżnięte plasty miodu), a także „przez przyczynę świętego męczennika chroni Boże pszczołki od szkodnika” — formuła, którą wypowiadano częściej zwyczajowo sąsiadów nowym miodem. Inne przysłowia stwierdzają, że w tym okresie już po żniwach: „na św. Wawrzyniec bez pola gościć”, że dojrzały już orzechy: „na św. Wawrzyniec, daje orzechy na wieńiec”, że bliskie już zbiory lnu: „na św. Wawrzyniec szukają kobiety we lnie promienia” (włókna), i jaka zbliża się jesień: „Wawrzyniec pokazuje, jaka jesień następuje”. Niedobrze dla pół, gdy w tym okresie padają deszcze, bo „jak we św. Wawrzyniec idzie dysc, to będzie dużo mys”. Połowa sierpnia — to również okres przygotowań pod siew oziminy: „na św. Wawrzyniec orać w ozimiec”.

Drugą połowę sierpnia rozpoczyna dzień Wniebowzięcia N.M.P., kiedy to już najbardziej spóźnione żniwa są ukończone: „na Wniebowzięcie pokonczyło nie żenie”, a „na św. Jacek z nowej pszenicy placek” (17 sierpnia).

Dzień św. Bartłomieja, przypadający 24 sierpnia, uważany jest na wsi za początek jesieni i dlatego związane z tym świętym przysłowia zapowiadają nowe roboty w polu i przepowiadają pogodę, a więc: „jak Bartłomiej nie zasieje, nie pokropi Idzi (1 września), to się żyto mało w polu widzi”, „kto na św. Bartłomieja siał, będzie chleb miał”.

Na ten okres trzeba mieć pod ręką masłina: „w Bartłomiej nasienie miej” i „na św. Bartłomiej śmiało żyto siej”.

W tym czasie rozpoczyna się zbiór śliwek: „na św. Bartłomiej śliweczka się zaploni”. Pod koniec sierpnia mierz chłudek do kupy, to też „na św. Bartłomiej obróć plecy na płomień”.

Z rodzaju pogody w dzień św. Bartłomieja łatwo wysnuć prognozy na jesień i zimę: „Bartłomiej cały wrześnień przesładowi i z nim jesień”, a gdy „susza św. Bartłomiej, mroźnej zimy jest nadzieja”.

OSTATNIA DROGA

ś. p. TOMASZA TOBY

Wczoraj odbył się w Sosnowcu pogrzeb śp. Tomasza Wincentego Toby.

Uroczystości żałobne były hołdem złożonym przez tysięczne tłumy mieszkańców Zagłębia śp. Tomaszowi Tobie, który poczynił od młodości walk w 4 pułku legionów, swe życie poświęcił pracy dla dobra Państwa Polskiego.

W kondukcji żałobnym brały udział poczty sztandarowe Zw. rez., Zw. strzeleckiego z kompanią honorową, Zw. legionistów, Okręgu Zagłębia Dąb. oraz oddziałów: Dąbrowa, Będzin, Czeladź, Olkusz i Zawiercie. Poza tym brały udział delegacje organizacji społecznych oraz półwójkowych.

Przed trumną niesiono na czterech poduszkach orduy, jakimi był odznaczony śp. Tomasz Toba, oraz wiele wieńcy od rodziny, przyjaciół i organizacji.

Nad trumną wygłosili pożegnalne przemówienia pp. Szpineter imieniem

Główniej komendy Związku legionistów Okręgu i oddziału w Sosnowcu, inż. Frycz zęgał śp. Tomasza Tobę imieniem Towarzystwa Kopalń i Zakładów Sosnowieckich. Następnie przemawiał p. dr. Michnowski, kolega z 4 pułku legionów, prezydent Kaczkowski, imieniem zarządu miejskiego w Sosnowcu, oraz Związku strzeleckiego a wreszcie imieniem ziemi Olkuskiej zęgał śp. Zmarłego p. Kotowicz z Olkusza.

We wszystkich przemówieniach stawiano jako wzór dobrego obywatela-patrioty i społecznika śp. Tomasza Tobę, który w ciszy, bez rozgłosu był jednym z najgorliwszych pracowników oraz działaczy społecznych.

Udział w pogrzebie wzięli pp. starosta Kędziński, wicestarosta Heynar, dyrekcja Tow. Sosnowieckiego, oraz szereg wybitnych osobistości z całego Zagłębia Dąb.

Przepisy porządkowe
o ruchu ulicznym

Z dniem wczorajszym zaczęła działać policja drogowa, o czym pisaliśmy wczoraj. W związku z tym podajemy poniżej przepisy, do których się należy stosować, gdyż, jak nas informuje starostwo winni ich przekroczenia pociągani będą do surowej odpowiedzialności. Oto te przepisy:

Pojazdy konne muszą mieć tabliczki z nazwiskiem właściciela i miejscem zamieszkania;

Ruch kołowy na ulicach winien odbywać się prawą stroną w kierunku jazdy;

Na ulicach jednostronnych muszą być ściśle przestrzegane przepisy o ruchu kołowym;

Pojazdom mechanicznym nie wolno jechać w obrębie miasta z otwartymi tłumnikami;

Pojazdy mechaniczne nie mogą bez koniecznej potrzeby używać sygnałów

alarmowych ani nadużywać sygnałów miejskich;

Rower i furmanki z chwilą nastania zmroku muszą mieć światło, stałe przy mocowane;

Rowerzystom nie wolno jeździć chodnikami ani alejkami dla pieszych, lecz tylko drogami przeznaczonymi dla ruchu kołowego;

Właściciele pojazdów nie mogą parkować swoich wozów na głównych ulicach miasta;

Publiczność powinna przechodzić jezdnie drogą najkrótszą, zwracając uwagę na podawane sygnały i usuwając się z drogi;

Osobom z dziećmi w wózkach nie wolno chodzić po jezdni;

Ludność winna chodzić po chodnikach prawidłowo (prawą stroną), nie zatrzymując się i nie tamować ruchu;

Psy wolno wyprowadzać na ulicę tylko w kagańcach i na smyczy.

Zebranie robotników
KOP. „DOROTA”

Wczoraj odbyło się zebranie robotników kop. „Dorota”. Na zebraniu omawiano sprawę zatargu, jaki istnieje między robotnikami a dyrekcją kopalni o zwolnienie 43 robotników.

Na zebraniu postanowiono, że zredukowani robotnicy nie zgłoszą się po odbiór zaświadczeń o zwolnieniu.

Nastroj, jaki panuje wśród robotników kopalni „Dorota”, nie dobrego nie wróży, mamy jednak nadzieję, że zatarg zostanie wkrótce zlikwidowany.

Kradzież roweru

Edward Żebro, zamieszkały w Grodźcu przy ul. Okrzei 15 przybył rowerem do Będzina celem porobienia zakupów. Wchodząc do sklepu wódek przy ul. Kołtāja 46, Żebro zostawił na chwilę rower przed sklepem. Po wyjściu ze sklepu p. Żebro rowerowi już nie znalazł, gdyż jakiś „amator” poprostu ukradł mu rower.

Żebro zameldował o kradzieży policji, która zaczęła dochodzenie.

Niedzielne awanturki
i bójki w SOSNOWCU

Blacha Ignacy, lat 33, pracownik zarządu miejskiego w Sosnowcu zamieszkały przy ul. Kuźnica 9 został w bliżej nieznanym okolicznościach mocno poturbowany oraz zadano mu rany cięte czoła i nosa.

Kowalski Józef, lat 42, zam. w Sosnowcu, ul. Swoboda 22, w stanie lekko podchmielonym został poturbowany przez jakiegoś niemowle, który rozciął mu dolną wargę.

Podobno p. Kowalski strzelał do na pastnika.

Onegdaj wieczorem w stanie lekko zavianym przechodził przez Dańdówkę niejaki Takola Andrzej, lat 62, zam. w Klimontowie, pracownik walcowni Hr. Renard. Jacyś weseli „goście”, siedzący obok drogi, obrabiali sobie za cel do strzałów pośladek p. Takola, na skutek czego musiano wyjmować śrut z cieleśnej powłoki p. Takola w szpitalu Ubezpieczalni społ. w Sosnowcu.

Wczoraj w nocy w nieznanym okolicznościach został postrzelony koło cerkwi na ul. 3 Maja w Sosnowcu Żebrał Koldziński.

× ZWALCZANIE NARKOMANII. — Państwowa służba zdrowia dla zwalczania narkomanii obostrzyła nadzór nad importem do Polski rozmaitych substancji, które mogą służyć do wyrobu narkotyków. Lista narkotyków, podlegających kontroli, uzupełniona została licznymi roślinami egzotycznymi. M. in. specjalnych zezwoleń wymagać będzie sprowadzanie przetworów liści koka, konopi indyjskich i t. zw. kannabiny. Rośliny te dostarczają niezwykle silnych narkotyków.

Prosimy naszych zamiejskowych
i miejscowych
P. T. Prenumeratorów
o WPLACENIE PRENUMERATY
za sierpień 1937 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

KRONIKA
ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

2

Sierpień

Poniedziałek

N. Panny Marii Anielskiej
Alfonsa z Ligouri
Słowiański: Światostawa.
Słońca wsch. 5:57, zach. 19:26
Księżyca w. — zach. 16:7

HISTORIA PODAJE:

1650 Chmielnicki poddaje się Turcji.
1772 Przyłączenie Galicji do Austrii.
1897 Śmierć Adama Asnyka.
1914 Niemcy wypowiedziły wojnę Francji.

PRZYSŁOWIA:

„Na święty Gustaw (wł. dawn. kalendarz)
Kopy w polu ustaw”.

Z KSIĘGI ZŁOTYCH MYŚLI:

Upamiętnienie i rzetelność to jest najlepsze lekarstwo, jakie można mieć do interesu.
Barnum.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „August Mocny”.
EDEN: I. „Wesoły donżuan”. II. „Wódz czarnoskórych”.
PATRIA: „Bolek i Lolek”.

× PIELGRZYMKO DO KALWARII
ZEBRZYDOWSKIEJ wyjeżdża z Czeladzi we wtorek dn. 10 bm. Przejazd w obie strony wynosi zł. 5.60. Zapisy przyjmują: p. Ignacy Śmieja, Czeladź, ul. Mysłowska 16 i p. P. Żyłkówna, Czeladź, ul. Kościelna 5.

× LEGIONIŚCI — CZŁONKOWIE
ODDZ. DĄBROWA GÓRŃ., chcący wziąć udział w XIV Zjeździe Legionistów w Krakowie zgłoszą swój udział najpóźniej do dnia 3 sierpnia rb. w lokalu Związku w godz. od 9—12 i 15—20 W późniejszym terminie zapisy przyjmowane nie będą.

Dąbrowa i Będzin

NADADZĄ OBYWATELSTWO
HONOROWE

MARSZ. ŚMIGŁEMU - RYDZOWI

Dąbrowa i Będzin idąc śladami Sosnowca zwołują na jutro nadzwyczajne posiedzenia Rady miejskiej na których zostanie nadane obywatelstwo honorowe tym miast Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi.

Posiedzenie Rady miejskiej w Dąbrowie odbędzie się o godz. 7 wiecz., a w Będzinie o godz. 8 wieczorem.

× PREZYDIUM ZARZĄDU SEKCJI
EMERYTÓW polskiego Związku pracowników przemysł i handlowych R. P. w Sosnowcu zawiadamia wszystkich członków zarządu, że miesięczne zebranie zarządu sekcji odbędzie się w środę dnia 4 sierpnia br. o godz. 18 w lokalu Związku w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza 17-a. Obecność członków zarządu sekcji obowiązkowa.

Wypadek motocyklowy
obok Elektrowni w Sosnowcu

Wczoraj na ul. Małobądzkiej obok Elektrowni Okręgowej w Sosnowcu — jechał motocykl z przyczepką na którym jechali p. Frank, Budny i Bączkowski. Przy wymijaniu furmanki zawadził o nią na skutek czego motocykl się wywrócił.

Wskutek upadku Budny doznał

wstrząsu mózgu, Frank odniósł okaleczenia twarzy i ręk a tylko Bączkowski wyszedł z wypadku bez szwanku.

Wypada nadmienić, że na ul. Małobądzkiej koło Elektrowni Okręgowej było już kilkanaście wypadków, tak że nawet ten odcinek drogi nazywają „ulicą śmierci”.

Walka z fałszerzami listów wielkich ludzi

W Nowym Jorku władze policyjne wpadły na trop szajki kombinatorów, która zajmowała się naśladowaniem listów sławnych i wielkich ludzi. Oczłonkowicie szajki składali się z nauczycieli, studentów i kilku zdolnych inżynierów. Zadaniem ich było podrobienie i fabrykowanie listów Napoleona, Lincolna, ks. Windsoru, Musoliniego i innych wielkości. Do pracy swej przystępowali z dużym precyzm dokładności historycznej i wierności charakteru i stylu pisma. Niezwykłą wprawę osiągnęła szajka w komponowaniu listów miłosnych Napoleona. Co tydzień z zakonspirowanej pracowni inż. Harrisona przy Wall street wychodziły tuziny foliów i manuskryptów pochodzących od największych władców świata, mędzów stanu, polityków i wodzów. Listy zawiądywały chętny zbyt na prywatnym rynku wśród antykwaryuszów i zamiłowanych zbiera-

czy. Zarobki, jakie z tego tytułu ciągnęli spryćciarze były bardzo pokaźne, skoro się zważy, że za jeden list miłosny Bonapartego zażądano około 150 dolarów.

Tysiące osób w amerykańskich kołach zbieraczy i szperaczy przeszłości posiada listy, które dalekie są od oryginałów.

Wiadomość o wykryciu bandy wywołała również w kołach muzealnych silne wrażenie, gdyż niejednokrotnie zdarzały się propozycje zamiany cennych rękopisów na mniej wartościowe, lecz oryginalne zbiory muzealne.

Szajka inż. Harrisona nie tak szybko znalazłaby się w więzieniu, gdyby nie interwencja rodziny wielkiego prezydenta Abrahama Lincolna, która stanowczo zakwestionowała autentyczność pewnego listu prywatnego. Przeprowadzone mozolnie śledztwo i poszukiwania zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem.

Od słodkiej drzemki do ponurego skoku

Policja budapesteńska miała w lipcu dużo kłopotu z pewnym starszym dyrektorem browaru i fabryki wody sodowej. W upalny czwartek wybrał się Stefan Nagy — tak brzmiało nazwisko naszego „bohatera” do jednej z kawiarni na tradycyjną czarną kawę. Nie udał się tam jednak sam, lecz w towarzystwie młodej miłej Węgierki.

Po kilku minutach rozmowy i wypiciu filiżanki kawy, dyrektora ogarnęła drzemka poobiednia, od której nie mógł się nawet wybudzić w tak uroczym towarzystwie. W tym czasie jeden z bawiących w kawiarni studentów nawigował znajomość z miłą Węgierką, po czym już ośmielony ciągłym chrapaniem śpiącego włożył mu do ręki spis potraw z rysunkiem wyobrażającym ośła. Po dokonaniu tego figla opuścił pośpiesznie wraz ze swą towarzyszką salę kawiarnianą.

Dyrektor Nagy po przebudzeniu się osłupiał. Zauważywszy brak swej partnerki, o której marzył przez cały czas snu, oglądając rysunek, obrażający jego uczucia dyrektorskie, postanowił popełnić samobójstwo. W tym celu udał się na most i z niego skoczył w odległy Dunaj. Szanowne fele nie pochłonięły jednak rozgorączkowanego dyrektora. Niski po-

ziom rzeki uniemożliwił całkowite zanurzenie się w wodzie tak, że dyrektor oprócz złamania nóg, nie poniósł innych obrażeń cielesnych. Po całym incydencie dyrektor ochłonął dopiero w szpitalu. Tam przyrzekł otaczającej go rodzinie już więcej nie udawać się do kawiarni w młodym towarzystwie, pod którego urokiem zapada w marzenia sennie.

Od kiedy używamy WYRAZU „SZOFER”.

Do jednych z międzynarodowych wyrazów, używanych prawie we wszystkich językach, należy wyraz „szofer”. Paryska Akademia Nauk rozpoczęła badania, dlaczego tym wyrazem ochrzczono kierowców samochodów. Badania dały wprost rewelacyjny wynik. Okazało się bowiem, że wyraz ten był używany

PROSZKI „MIGRENO-NEVROSIN”

Kogutek

ZASTOSOWANIE:
**GRYPY, PRZEZIĘBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.**

ŻĄDAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW EN PAK 1 „KOGUTKIEH”
PATRZcie JAKIE PROSZKI WAM DAJA
GDYŻ SA JUŻ NAŚLADOWANIETWA,
ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NEVROSIN” z KOGUTKIEM

SA TYLKO JEDNE
IZWANTY ZAWIESZĄCE KOGUTKA

PROSZKI „MIGRENO-NEVROSIN” SA TEŻ I W TABLETKACH

Garnki pozostają zawsze czyste wewnątrz i zewnątrz, bo równomierna temperatura dna naczyń nie dopuszcza do przypalania się potraw, a brak ognia wyklucza okopcenie lub opalenie.

w XVII i XVIII wieku, a więc w tym czasie, kiedy nie znano jeszcze samochodów. Oznaczał on typ napastników, którzy napadali podróżnych, pozbawiając ich kosztowności i pieniędzy. Gdy napadnięty nie chciał zdradzić, gdzie

ma schowane kosztowności, podpalał mu pod nogami ogień (chauffer), zmuszając w ten sposób do wydania skrytki. Tak więc wyrazem tym oznaczono wcale nie zaszczytny zawód w owych czasach.

JASNO-ZIELONY KOSTIUM Z JERSEY'U
Przedstawiamy tu idealny kostium sportowy, całkiem gładki i skromny bez jakichkolwiek przeszkód do swobodnego poruszania się. Szykownie wygląda obcisła bluzeczka i spodniczka — spodniczka.

**REKLAMA
JEST
DZWIIGNIĄ
HANDLU!**

DOBRE OGŁOSZENIA

UZDROWISKA

BUKOWINA

Tatrzańska. Pensjonat „Nalecz”, pięknie położony, basen kąpielowy, plaża słoneczna. — Ceny niskie. Konię gratis. 3261

LETNISKO

Wileńszczyzna, własne jezioro, las, biblioteka, ulgi kolejowe. Dwie osoby 5.50, jedna 3.50. Poczta Jody. Promieniec. 3262

RABKA - ZARYTE

willa „Gottowitówka” przyjmuje letników po 5.50 dziennie z całkowitym utrzymaniem. 3263

Różne

LECZNICZA- PRZYCHODNIA

chorób skórnych i wenerycznych „Pomoc” Sosnowiec, 3 Maja 31. 3174

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA” — Dąbrowa, ul. Król. Jadwigi 46. — Telefon 68-486. 25-letnia gwarancja! 2591

KINO „EDEN”

I Film

Wesoły Donżuan

w roli gł. Robert Montgomery i Myrna Loy

II film!

Wódz czerwonoskórych

w roli gł. Tim Mac Coy i Luana Walters.

Początek I seansu o godz. 17

w niedzielę o godz. 15.

KINO RIALTO

Warszawska 18

Dziś podwójny program!

BILETY OD 25 GR.

Wspaniały cygański romans miłosny. Film czarujących pieśni.

MIŁOŚĆ CYGANA

Czardasz! Wino! Miłość! Cygańskie romanse!

II film: Brodniewicz, Conti, Walter, Sielański, Tola Mankiewiczówna w wojskowej komedii polskiej

ŚLUBY ULAŃSKIE

Pocz. I seansu o 5.30, w niedzielę o 3.00

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ!

Potężny film historyczny

AUGUST MOCNY

KRCL POLSKI

W rol. gł. Maria Balcerciewiczówna, Loda Halama, T. Wiszniewska, Suchcicki, M. Bohnen, L. Dagover i inni

Pocz. o godz. 5.30 w niedzielę 5.30

**KINO - TEATR
PATRIA**
L. Marcinkowski
i S-ka
w Sosnowcu
daw. Kino Pałace

Dziś

ADOLF DYMSZA

w najlepszej komedii polskiej

„Bolek i Lolek”

w pozostałych rolach: Fertner, Znicz, Grabowski i inni.

BILETY OD 25 GR.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4

Tel. 61004. Skrytka pocztowa 63.

Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Redakcja: niezobowiązująca

od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Reklamów redakcja nie zwraca.

Wydawca „Kurjera Zachodniego”

Ogłoszenia

Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-cj stronie, względnie przed tekstem 1 zł; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalu 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:

30 drobnych ogł. 20 zł.

20 drobnych ogł. 15.00 zł.

10 drobnych ogł. 7.00 zł.

5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy do — 50 po 5 g.

BEDZIN, Malachowskiego 7, tel. 7.15.91. — DĄBROWA Krótka 11, tel. 680.19. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacinskigo. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — LAZY, Władysława Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIĘSZYCE, księgarnia W. Baginiskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZABKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Czoł. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PIELICA, rynek, Jaworski. — CZELADZ, Wiercorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Męzka.